

Foirm SA 1

Ráiteas faoi Chúrsaí (Duine Aonair)

Uimhir Thagartha

FÓGRA TUGTHA DE BHUN ALT 909 DEN ACHT COMHDHLÚITE CÁNACHA, 1997 (arna leasú le hAlt 207(k) den Acht Airgeadais, 1999; Alt 78 den Acht Airgeadais, 2001; Alt 1(2) den Acht Airgeadais (Uimh 3), 2011; agus Alt 131 den Acht Airgeadais, 2012)

Iarrtar ort leis seo ráiteas faoi chúrsaí * a ullmhú amhail ag (an dáta sonraithe) agus an ráiteas comhlánaithe faoi chúrsaí a sheachadadh chugam taobh istigh de lá ón dáta seo

Cigire Cánach

Ainm

Dáta

Síniú

Seoladh
(Eircode san áireamh)

*Ciallaíonn Ráiteas faoi Chúrsaí ráiteas ar gach sócmhainn, cibé áit a lonnaítear iad, a raibh tú i dteideal tairbhiúil ina leith ar an dáta sonraithe agus ar gach dliteanas a raibh tú dlite ina leith ar an dáta sin. I gcásanna áirithe áirítear sócmhainní de chuid do leanaí mionaoiseacha, is é sin leanaí faoi 18 mbliana d'aois nach bhfuil pósta (féach leathanach 7 le haghaidh sonraí air seo)

Freagair an cheist seo a leanas:

An raibh tú, ar an dáta sonraithe, ag gníomhú mar iontaobhaí ar iontaobhas ina raibh sócmhainní á sealbhú, nó ag gníomhú i gcáil ionadaíoch do dhuine eile i leith ioncam nó sócmhainní an duine sin?

Ní mór an dearbhú seo a chomhlánú

Dearbhaím, ar feadh m'eolais faisnéise agus tuairime, go n-áirítear san fhoirm seo:

- (a) sonraí iomlána i leith mo shócmhainní agus dliteanas lena n-áirítear cinn mo leanaí mionaoiseacha a chaithfear a bheith ar áireamh,
- (b) sonraí iomlána i leith gach polasaí árachais (más ann) i ndáil leis na sócmhainní seo, agus
- (c) ráiteas faoi chúrsaí ceart agus comhlánaithe amhail an (an dáta sonraithe) de réir fhorálacha hAlt 909 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997

Síniú

Dáta

Ainm Iomlán

[féach leathanach 8 maidir le nótaí ar phionóis]

(i mBlóclitreacha)

Tabhair do d'aire: Ar an gcéad dul síos, is leor an dearbhú thuas a bheith sínithe ag an duine a sheachadann an ráiteas faoi chúrsaí. Má theastaíonn sé ó na Coimisinéirí Ioncaim go ndéanfar an dearbhú faoi mhionn, seolfar na páipéir ar ais chun na críche sin

Dearbhú faoi Mhionn

Mionn tugtha ag

ag

ar

Os mo chomhairse

i gcontae

Coimisinéir Mionnaí

Sócmhainní [féach nóta (c)]	Cur Síos Iomlán	Láthair	Costas an Fháltais	Dáta an Fháltais	Má fuarthas an tsócmhainn seachas trí mhargadh ar neamhthuilleamaí, ba chóir go dtaispeánfaí anseo ainm agus seoladh an duine óna bhfuarthas é agus an chomaoin, más ann, a tugadh don duine sin i ndáil le hé a fháil	Más leas í an tsócmhainn nach leas iomlán í, ba chóir go dtaispeánfaí anseo sonraí an teidil faoina n-éiríonn an leas tairbhiúil aníos
Aon leas i saorsheilbh nó talamh léasach (is é sin tithe, foirgnimh, talamh srl)						
Stoc Trádála (seachas beostoc)						
Féichiúnaithe Trádála & Obair idir Lámha						
Gléasra agus Innealra						
Airgead sa Bhanc (taispeáin más taisce, cuntas reatha srl)						
Airgead Tirim						
Dréacht Bainc						
Airgead i dtaisce le (a) Cumann Foirgníochta (b) Bainc Taisce an Post (c) Comhar Creidmheasa (d) Glacadóirí eile Taiscí (tabhair sonraí)						

Sócmhainní [féach nóta (c)]	Cur Síos Iomlán	Láthair	Costas an Fháltais	Dáta an Fháltais	Má fuarthas an tsócmhainn seachas trí mhargadh ar neamhthuilleamaí, ba chóir go dtaispeánfaí anseo ainm agus seoladh an duine óna bhfuarthas é agus an chomaoin, más ann, a tugadh don duine sin i ndáil le hé a fháil	Más leas í an tsócmhainn nach leas iomlán í, ba chóir go dtaispeánfaí anseo sonraí an teidil faoina n-éiríonn an leas tairbhiúil aníos
Cairteacha Coigiltis nó Plean Tráthchoigilteas Náisiúnta						
Sealbhaíocht Airgeadra Eachtraigh						
Iasachtaí tugtha agat						
Stoic agus Scaireanna Luaite						
Stoic agus Scaireanna Neamhluaite						
Bintiúir, Nótaí Iasachta, Nótaí Gealltanais, Roghanna, srl						
Iontaobhais Aonaid						
Polasaí Árachas Saoil						

Sócmhainní [féach nóta (c)]	Cur Síos Iomlán	Láthair	Costas an Fháltais	Dáta an Fháltais	Má fuarthas an tsócmhainn seachas trí mhargadh ar neamhthuilleamaí, ba chóir go dtaispeánfaí anseo ainm agus seoladh an duine óna bhfuarthas é agus an chomaoin, más ann, a tugadh don duine sin i ndáil le hé a fháil	Más leas í an tsócmhainn nach leas iomlán í, ba chóir go dtaispeánfaí anseo sonraí an teidil faoina n-éiríonn an leas tairbhiúil aníos
Polasaithe Aonphréimhe						
Blianachtaí Ceannaithe						
Polasaithe Pinsean Ceannaithe						
Polasaithe Eile nó Cúnaint						
Paitinní, Ríchíosanna, Cóipchearta, srl						
Saothair Ealaíne						
Seandachtaí						
Mótarfheithiclí						
Carbhán / Teach Soghluaiste						

Sócmhainní [féach nóta (c)]	Cur Síos Iomlán	Láthair	Costas an Fháltais	Dáta an Fháltais	Má fuarthas an tsócmhainn seachas trí mhargadh ar neamhthuilleamaí, ba chóir go dtaispeánfaí anseo ainm agus seoladh an duine óna bhfuarthas é agus an chomaoin, más ann, a tugadh don duine sin i ndáil le hé a fháil	Más leas í an tsócmhainn nach leas iomlán í, ba chóir go dtaispeánfaí anseo sonraí an teidil faoina n-éiríonn an leas tairbhiúil aníos
Comhroinnt Ama						
Luaimh / Báid / Aerárthaigh nó scaireanna iontu						
Seodra, Clocha nó Miotail Lómhara						
Beostoc						
Folaíocht / Capaill faoi thraenáil nó i nGraí						
Scaireanna nó Infheistíocht i gComhpháirtíocht / Cuibhreannas / Sindecáit						
Aon leas faoi lontaobhas						
Sócmhainní Eile - (Tabhair sonraí) (Féach nótaí (b) agus (c) thíos)						

Sonraí i leith Polasaithe Árachais [féach nóta (a)]	Ainm na Cuideachta Árachais	Sócmhainní faoi Árachas	Suim an Chlúdaigh	Suim na Prémhe Bliantúla

DLITEANAIS	SONRAÍ	SUIM
lasachtaí Bainc (tabhair sonraí faoin urrús)		
lasacht Mhorgáiste (tabhair sonraí faoin tsócmhainn faoi mhorgáiste)		
Creidiúnaithe Trádála		
Creidiúnaithe Eile (tabhair sonraí)		
Iarmhéideanna Cárta Creidmheasa (tabhair sonraí)		
Dlíteanais Eile (tabhair sonraí)		

Nótaí

- (a) Maidir le gach sócmhainn atá san áireamh sa Ráiteas faoi Chúrsaí, tabhair sonraí (faoi na ceannteidil a thaispeántar) de gach polasaí árachais (más ann) trína gcuirtear árachas ar aon riosca i dtaobh damáiste nó gortú, nó caillteanas nó dímheas na sócmhainne.
- (b) Ós rud é nach bhfuil na cuir síos a úsáidtear ceaptha a bheith ina liosta uileghabhálach, ba chóir ráiteas faoi aon sócmhainní eile a chur san áireamh áit ar bith nach bhfuil curtha san áireamh agat cheana féin sna sonraí tugtha ar an bhfoirm seo.
- (c) Mura bhfuil a dhóthain spáis ar na leathanaigh seo maidir le ceann ar bith de na sócmhainní nó dlíteanais nó polasaithe árachais, tabhair sonraí breise ar bhileog eile

1. Sócmhainní

Folaíonn “Sócmhainn” leas ar bith i sócmhainn.

2. Sócmhainní de chuid leanaí mionaoiseacha, is é sin leanaí faoi 18 mbliana d'aois nach bhfuil pósta ar an dáta sonraithe

Maidir le haon sócmhainn a raibh do leanbh i dteideal, ar leanbh é nó í atá faoi 18 mbliana d'aois agus nach bhfuil pósta ar an dáta sonraithe, ba chóir é nó í a chur san áireamh i do Ráiteas faoi Chúrsaí sna cásanna seo:

- (a) má dhiúscair tú na sócmhainní sin am ar bith roimh do leanbh iad a fháil, is cuma más don leanbh nó nach don leanbh a diúscaíodh iad; nó
- (b) más tusa a thug, go díreach nó go hindíreach, an chomaoin le haghaidh fháil na sócmhainní ag an leanbh.

3. Costas fála na Sócmhainní

Airítear le costas fála sócmhainne duit an méid seo a leanas:

- (i) suim nó luach na comaoine, in airgead nó i luach airgid, tugtha agat féin nó ar do shon chun an tsócmhainn a fháil, mar aon le costais theagmhasacha na fála ort nó, mura bhfuair tú an tsócmhainn, caiteachas ar bith a thabhaigh tú chun an tsócmhainn a chur ar fáil, agus
- (ii) suim chaiteachais ar bith tabhaithe i leith na sócmhainne agatsa nó ar do shon, chun críocha luach na sócmhainne a fheabhsú, ar caiteachas é atá le feiceáil i staid nó cineál na sócmhainne ar an dáta sonraithe agus aon chaiteachas a thabhaíonn tú chun do theideal nó ceart i leith na sócmhainne a bhunú, a chaomhnú nó a chosaint.

Bailíonn na Coimisinéirí Ioncaim cánacha agus dleachtanna agus feidhmíonn rialuithe custam. Iarrann na Coimisinéirí Ioncaim sonraí pearsanta áirithe chun na críocha seo agus chun críocha feidhmeanna reachtúla eile mar a shannann an tOireachtas. Féadtar do chuid sonraí pearsanta a mhalartú le Ranna eile Rialtais agus le gníomhaireachtaí eile i gcúinsí áirithe nuair atá foráil dó seo sa dlí. Tá sonraí iomlána faoi pholasaí cosanta sonraí na gCoimisinéirí Ioncaim ar fáil ar an leathanach **Príobháideachas** ar www.revenue.ie ar a bhfuil sonraí faoin gcaoi a mbainfidh muid úsáid as do chearta mar dhuine is ábhar do shonraí. Tá sonraí an pholasaí seo ar fáil i bhformáid cóipe crua ach é a iarraidh.

Nótaí ar Phionóis Shibhialta agus Ciontuithe Cánach

Pionóis Shibhialta

- (1) Tá foráil tugtha in Alt 1052 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997, gurb é an pionós as ucht loiceadh tuairisceán a thíolacadh taobh istigh den am sonraithe le fógra ná €3000, agus, má leanann an loiceadh sin ar aghaidh tar éis deireadh na bliana measúnachta ar tugadh an fógra inar n-iarrtar an tuairisceán lena linn, is é an pionós ná € 4,000.
- (2) Tá foráil tugtha in Alt 1077E den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997 do phionóis as ucht aon tuairisceán mhícheart a thíolacadh go míchúramach nó d'aon ghnó, as ucht tuairisceán mícheart a dhéanamh nó as ucht cuntais mícheart a thíolacadh.
- (3) I gcás go bhfuair duine a thabhaigh aon pionós bás, féadtar aon imeachtaí chun an pionós sin a aisghabháil a bhí, nó a d'fhéadfadh a bheith, curtha i bhfeidhm i gcoinne an duine sin, a leanúint nó a thosú i gcoinne a sheiceadóir / bhanseiceadóir nó riarthóir, nó eastáit, pé acu atá i gceist, agus beidh aon pionós a bhronntar in imeachtaí a leanfar ar aghaidh nó a tosaíodh ina fhiachas dlite nó iníoctha as a eastát.

Má loictear aontú go bhfuil dliteanas tagtha aníos i leith pionóis agus má loictear an pionós a íoc, féadfaidh sé tarlú go ndéanfaidh oifigeach de chuid na gCoimisinéirí Ioncaim iarratas chun na gcúirteanna deimhniú cé acu an éiríonn nó nach n-éiríonn pionós aníos i leith pionóis.

Ciontuithe Cánach

- (4) Tá foráil tugtha in Alt 1078 den Acht Comhdhlúite Cánach, 1997 go mbeidh duine ciontach as coir sna cásanna seo;
 - (a) má loiceann an duine sin, gan cúis réasúnta, cloí le foráil ar bith tugtha sna hAchtanna a éilíonn tuairisceán a thíolacadh chun críocha cánach ar bith,
 - (b) má dhéanann an duine sin, go feasach nó go toiliúil, tuairisceán nó ráiteas cuntais mícheart a thíolacadh nó go feasach nó go toiliúil, aon eolas mícheart i ndáil le haon cháin a chur ar fáil,
 - (c) má thugann an duine cabhair, neartú, cuidiú, gríosadh nó spreagadh do dhuine eile tuairisceán, ráiteas nó cuntais mícheart i ndáil le haon cháin a dhéanamh nó a thíolacadh, go feasach nó go toiliúil.
- (5) Maidir le duine a chiontaítear i leith ciona faoin gcuid seo den Acht, tá siad faoi dhliteanas ciontú go hachomair d'fhíneáil €5,000 nó do phríosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 12 mhí, é sin nó tá siad faoi dhliteanas na fíneála agus na príosúnachta araon, agus ar a gciontú nó díotáil dóibh, d'fhíneáil nach mó ná €126,970, nó do phríosúnacht ar feadh tréimhse nach faide ná cúig bliana, é sin ó don fhíneáil agus don phríosúnacht araon.
- (6) Anuas air sin, nuair a chiontaítear duine i leith cionta áirithe, féadtar iarratas a dhéanamh chun na cúirte ar ordú a éilíonn ar an duine lena mbaineann an tuairisceán a chur ar fáil. Mura gcomhlíontar an t-ordú seo taobh istigh de thréimhse 30 lá ón ordú a thabhairt, beidh an duine sin ciontach i leith cion eile.

Níl sa mhéid thuasluaite ach achoimre ar na forálacha pionóis agus cionta agus níor cheart a mheas gur ráiteas iomlán é ar na pionóis agus na cionta curtha ar fáil. Féadtar tuilleadh eolas a fháil trí dhul i muinín na reachtaíochta cuí.